

Војни суд Нишке војне области, веће код команде врањског подручја у Врању формиран је 9. септембра 1944. године, са уласком Команде места у Врање, а на основу Уредбе Врховног штаба НОВ и ПОЈ о војним судовима 24. маја 1944. године. овом Уредбом одређена је надлежност и прописан је поступак изрицања и извршења казне, а укинута су војни судови команди подручја.

Привремена Народна скупштина Демократске Федеративне Југославије, 24. августа 1945. године донела је Закон о уређењу и надлежности војних судова у Југословенској армији, којим су установљени: судови дивизија, поморске флоте и војних подручја; судови армије, морнарице, самосталних корпуса и Војни суд за град Београд.

Највиши судски орган за Југословенску армију и морнарицу био је Врховни суд Демократске Федеративне Југославије.

Задатак војних судова био је заштита установљеног поретка у војсци и предузимање војних мера у циљу одбране и сигурности државе од кривичних дела и примена казни за извршена дела.

Надлежност војних судова дивизија била је првостепена: за кривична дела војних лица из састава дивизија, сем официра и генерала; за кривична дела невојних лица у зони ратних операција, где се брза судска одлука покаже потребном.

Војни судови су судили у већу од три судије.

Виши војни судови су имали право да затраже од нижег суда на увид кривичне списе у било којем стадијуму поступка.

Престанак рада овог суда није установљен.

Фонд је преузет од Општинског суда у Врању 1967. године.

Фонд је делимично сачуван. Сређивање је извршено у Архиву 1969. године, по азбучном реду окривљених.

Садржи грађу за период 1944-1949, 2 кутије списа.

Грађа садржи: податке о делатности окривљених са територије Округа врањског за злочине и дела против државе и народа (саслушања, доказе и др.).

Обавештајно средство: сумарни инвентар.